

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОЇ ГАЛУЗІ ЖИТОМИРЩИНИ

С. В. Тищенко,
кандидат економічних наук, доцент,
В.В. Наумчук,
студент 1 курсу,
Житомирський національний агроекологічний університет

В роботі представлено основні напрями інноваційного розвитку рослинництва та тваринництва Житомищини.

Ключові слова: аграрна галузь, рослинництво, тваринництво, агромістечко, агрохолдинг.

Постановка проблеми та аналіз останніх досліджень. Використання інтелектуального потенціалу і впровадження інновацій у виробництві і переробці агропродукції вийшли на новий рівень. З ресурсним потенціалом України і з використанням інновацій більш розвинених держав наша країна може вийти на новий рівень розвитку. На сучасному етапі необхідно впроваджувати різні системи, що дозволяють отримати якісну продукцію за допомогою новаторських проектів закордонних та вітчизняних науковців. Тому, тема дослідження є досить актуальною та потребує подальшого вивчення.

Дослідження у сфері аграрного розвитку України надають можливості до більш продуктивного використання наявних ресурсів аграрного сектору регіонів. Вивченням і формуванням різних стратегій розвитку аграрного сектору займались Собкевич О.В., Крючко Л.С., Мамай О.В., Зоря С.П., Русан В.М., Юрченко А.Д., Ковальова О.В. та інші.

Мета та методика дослідження. Метою даної статі є надання варіантів розвитку аграрної галузі регіону як прикладу для розвитку аграрної галузі держави в цілому.

Результати досліджень. Розвиток економіки – це поступовий перехід від одного технологічного укладу до наступного, ядром якого є інновації. Інноваціями є нові технології, створені на основі винаходів, що змінюють зміст різних видів діяльності в суспільстві.

Зростання інноваційної активності підприємств Житомирської області передбачає впровадження товарних, технологічних, ресурсних, організаційних та економічних інновацій. Наприклад, в рослинництві це пов'язано з впровадженням нових технологій вирощування агрокультур, систем обробітку ґрунтів, технологій зберігання виробленої продукції. Так, все більшої популярності в області набувають технології «нульового» обробітку ґрунтів, «точного» землеробства, системи паралельного водіння агротехніки та внесення добрив для захисту рослин, яке базується на GPS-навігації.

У тваринництві комплексні інновації можуть дозволити собі лише агропромислові інтегровані формування (агрохолдинги) або фінансово стійкі господарства. Основна ж маса підприємств вимушена орієнтуватися на поелементне удосконалення технологій виробництва та зберігання продукції, що пов'язане зі зміною кількості й параметрів робочих операцій та підвищенням їх якості.

В Житомирській області в якості соціально-економічних інновацій можна запропонувати не фрагментарний розвиток сільських територій, а створення сучасних агромістечок за прикладом Білорусі. Наразі існує 1481 таких агропоселень у Вітебській, Мінській, Брестській, Гродненській та Гомельській областях. З метою заохочення громадян до праці на селі в

агромістечках надається житло, створено соціальну інфраструктуру.

На рівні вищих навчальних закладів в області доцільно створювати інноваційні структури, які б взаємодіяли з виробничими підприємствами та венчурними інвесторами щодо впровадження інновацій. З метою розвитку такої взаємодії в 2013 р. у Житомирській області створено Інвестиційний фонд «Полісся» з підтримки малого та середнього бізнесу за прикладами: чернівецького фонду «Буковина». В основу роботи фонду покладено досвід Університету Кембриджу (Великобританія). Його так звані «бізнес-інкубатори» вже понад 40 років успішно підтримують інновації студентів та молодих вчених. Фонд «Буковина» фінансує розробку комерційно перспективних ідей «з нуля» та здійснює пільгове кредитування. Автори ідей отримують на реалізацію проектів фінансування у розмірі від 50 до 80 тис. грн., залишаючись мажоритарними власниками нових підприємств.

Ми пропонуємо створення в регіоні венчурного фонду, що дозволить акумулювати всі кошти, які виділятимуться суб'єктами інноваційної діяльності на ризикові проекти. Даний фонд доцільно організувати у формі ТОВ, а керівниками призначити професійних менеджерів фонду «Полісся». Їх завданням буде пошук та залучення венчурного капіталу під нові проекти. Фонд функціонуватиме як фінансовий посередник інноваційного процесу, що акумулює ризиковий капітал.

Створення обласного венчурного фонду забезпечить підтримку науки та впровадження перспективних наукових розробок. Фінансовою основою фонду мають бути відрахування товаровиробників у розмірі 1,5 % від собівартості агропродукції. Розмір додаткових витрат в розрахунку на 1 ц продукції є несуттєвим, тоді як сума

відрахувань до венчурного фонду у розрахунку на 1 господарство є значною (від 10 до 40 тис. грн. залежно від виду продукції).

Для організації інноваційної діяльності необхідна підтримка держави, яка надає венчурним підприємцям інфраструктуру та інформаційне забезпечення для ведення бізнесу. Також винахідники мають право орендувати приміщення для проведення досліджень в Агротехнопарку (АТП), який доцільно створити при Житомирському національному агроекологічному університеті.

В АТП дослідники матимуть можливість використовувати техніку, лабораторне та технологічне обладнання, сировину та матеріали, придбані за кошти венчурного фонду, здійснюватимуть маркетингову підтримку новацій через організацію виставок, конференцій та тренінгів, створення баз даних наявних розробок в друкованих джерелах та в електронному вигляді, а також сайту в мережі Internet для зв'язку з вітчизняними та зарубіжними учасниками інноваційного процесу.

Висновки і пропозиції. Отже, формування стратегії інноваційного розвитку аграрної галузі області на сьогоднішній день залежить від успішності реалізації проекту заснування агротехнопарку та венчурного фонду, а також від підтримки держави.

Список використаних джерел

1. Сіренко Н. М. Управління стратегією інноваційного розвитку аграрного сектора економіки України : монографія / Н. М. Сіренко. – Миколаїв, 2010. – 416 с.
2. Дж. М. Кейнс. Общая теория занятости, процента и денег. - М.: Гелиос АРВ, 2002. — 352 с.
3. Rostow W. W. The Stage of Economic Growth. A Non-Communist Manifesto / Rostow W. W. –Cambridge:

CambridgeUniversity Press, 1960. – 272 pp.

4. Шумпетер Й. Теория экономического развития : исследование предпринимательской прибыли, капитала, кредита, процента. / Й. Шумпетер ; [пер. с нем.]. — М. : Прогресс, 1982. — 455 с.

5. Яворська Н. П. Розвиток теорії інновацій в економічній науці / Н.П. Яворська. - Економічні науки. Серія «Економічна теорія та економічна історія»: Збірник наукових праць ЛНТУ. – Випуск 9 (36). – Луцьк, 2012.